

როდ და უარესად — ქონებრივ და სწავლებრივ ხარაღით ისეთი პოლიტიკის წარმოება, — ეს ხომ ცხადი აბსურდია!

პრიტონის საბჭო

უთანხმოება რიფაატ-ფაშასა და სამინისტროს შორის.
ამბობენ, *ოსმალეთის გარეშე საქმეთა მინისტრს რიფაატ-ფაშას კონტრაქტის სიძის თანხაზე უთანხმოება მოუვიდა დანარჩენ მინისტრებთან. ამის გამო რიფაატ-ფაშა თანამდებობიდან გადადგომას აპირებს, მაგრამ შტეიტრობენ, რომ დიდი ვეზირი არ შეიწყნარებს მის თხოვნას, რადგან სამინისტროს კრიზისისა ეწინააღმდეგება.

რა გუნებაზე არიან ახალგაზდა ოსმალები.
ახალგაზდა ოსმალია დეპუტატი ებუზ-ქეფევიკი სწერს თავის გაზეთ „ტასკირ ფეკარ“-ში:

ის ხალხი, რომელიც თავის თავს პატრია სცემს, არ მოერიდება სისხლის დაღვრას, როდესაც მის ეროვნულ ღირსებას შელახავს უპირიბენ. 1867 წელს იგლისში ნაპოლიონ მესამემ მიიღო ტულიერის სასახლეში თავისი სტუმრები — სულთანი აბდულ-აზისი და ორი მისი ვაჟი „ვილი“ — პრინცი მურადი და აბდულ-ჰამიდი. სადილის დროს ყოველი მათგანი იმ დროს ნაპოლიონმა უცებ ჰკოთახსტუმრებს: — რა ფასად გაჰყავდით კუნძულ კრეტოს? მას ხელად უპასუხა დიდად ვეზირმა: — ფუად-ფაშამ, რომელიც სულთანს ახლდა:

— იმ ფასად, რა ფასადაც ჩვენ დაგვიჯდა.
აი ასეთი მოსწრებელი პასუხი ზისცა ფუად-ფაშამ გაკანდილებულ ნაპოლიონს. ესაა ჩვენც ასეთივე პასუხი უნდა მიეცეთ სტუმრებსა და სასტუმროს. თუ საბერძნეთის კუნძული კრეტოს, სისხლი უნდა დაღვაროს. ჩვენ იმ ფასად გავყავდით კრეტოსს, რა ფასადაც შევიძინეთ იგი, ე. ი. სისხლით შევიძინეთ და სისხლ დაუღვრელად არავის დაუთმობთ. ფუადი არა დროს არ გავყავდით კუნძულს“.

ამნაირადვე სწერენ სხვა ოსმალი გარეუბნები. წარსულ შემოდგომაზე, როდესაც ავსტრიამ ბოსნია-ჰერცეგოვინა შეიერთა, და ბოლომდე თავისი დამოუკიდებლობა გამოაცხადა, ოსმალებმა დიდი თავდაპყრილობა გამოიჩინა მიუხედავად იმისა, რომ ავსტრიისა და ბოლომდე თავისებობა და ურაცხოვრობა გული დასწყობდა ოსმალებს. მაშინ ისინი ბოიკოტს დასჯერდნენ და ომის გამოცხადების შიშით, ახალგაზდა ოსმალებს უნდა კიდევ რომ თავისი ძალა უჩვენოს ვეროპას. კონტრა-რევიოლიუციის ბრწყინვალე დამარცხებით გამხსენებულს მას აღარ ეშინოდა სისხლის ღვრისა. თუ აბდულ-ჰამიდის დროს ოსმალებმა აჯობა საბერძნეთს, რატომ ახალგაზდა კონსტიტუციონერი ოსმალებს უფრო დიდი იმედი არ უნდა ჰქონდნენ გამარჯვებისა.

ბერძნების იმედი.
ბერძნებს იმედი აქვთ, რომ ოსმალები ამ ეპოქად ვერ გაჰხედან ოსმალს. ერთ წარჩინებულ ბერძენს უთქვამს „რ. უტრო“-ს კორესპონდენტისთვის:

— ხშირე ოსმალები შეიარაღებულ სულაც არ აშინებს საბერძნეთს. ჩვენ თითქმის არც გვეჯერა ეს ამბები, რადგან ოსმალები თავის ამ ეპოქად უფრო საშიშია ომი, ვიდრე საბერძნეთისთვის. სახმედრო ბედი ცვლადობა; თუ მან გაუიღო ოსმალებს წარსულ ომის დროს, ვინ იცის, იქნება ახლა ოსმალებს ულაღობა? ვიც იტყვის დარწმუნებით, რომ ეს ომი არეულობას არ გამოიწვევს ოსმალებს პრაგმატიკაში, თუ-კი ოსმალები ჯარი

სადმე დამარცხდნენ? ოსმალები ჯარი იმდენი მოხმრე ჰყავს ძველს რეჟიმს, რომ მათ ალაგმევის ვერ შეძლებენ კონსტიტუციის ერთგული მიტოვებით კოპაყსებრი.

ამის გარდა ოსმალებს უნდა ახსოვდეთ, რომ ოსმალთა ომი სტოგობოქის მლოინზე მეტი ბერძენი და ეს ამოიღნა ხ ლხი გულ-ხელდაკრეფილი რომ დიიყუებს ცქერას, თუ ოსმალები ომს გამოუცხადებენ საბერძნეთს. ამიტომ უფიქრობ, რომ ეს ომი ოსმალებსთვის მეტად საშიში იქნება... და თუ საქმე იქამდე მივა, ბერძენიც ისეთი მოუშაბდებლები რომ დახვდებიან ოსმალებს, როგორც წინაა. ჩვენ მშვენიერად ახალი თოფები და ზარბაზნები გვაქვს, ჩვენი ფლოტი გაძლიერებულია, ხალხი ჩვენი ავიატორები და ჯარის კაცებიც ტყუილად რომ ატარებდნენ დროს...

კუსაეთი
ოქტომბრისებების ფრკცია. ოქტომბრისებების პარტიაში, როგორც წინააღმდეგ ვწერდით, სახალაოდ დიდი კრიზისია. პარტიაში ორმა მომდინარეობამ იჩინა თავი. ერთი მარჯვენა მიწივეს, მეორე კი ცხლად თავის პოზიციას შეტარებს. ამ უთანხმოებამ სათათბიროში იჩინა თავი. ბევრ საკითხში დეპუტატები არ ემორჩილებოდნენ საერთო გადაწყვეტილებას და უკიდურესი მემარჯვებულებები უტყუდნენ მხარს; განსაკუთრებით ასეთმა დაქაქულმა უთანხმოებამ თავი იჩინა სტრამბოიადების შესახებ და ერთი სარწმუნოებრივ მეორეში გადასვლისკენ წარუვტებენ კენჭის ყრის დროს: ბევრმა ოქტომბრისებმა, ფრკციის დადგენილების მიუხედავად, კენჭი კანონპროექტის წინააღმდეგ მისცა. ამან გამოაწვია დიდი ლაპარაკი პრესაში და თვით ოქტომბრისებში. „გოლოს მოსყვი“ (ოქტომბრისების ორგანო) ურჩევდა ოქტომბრისებებს, დისკიპლინა დაეკეთათ პარტიაში. ამ უთანხმოების გამო ოქტომბრისებების ლიდრმა გუჩუოვა უარი განაცხადა ფრკციის თავმჯდომარეობაზე, მას მიჰპასა მისხს თანაშემწე რაიზინაგამ. მიიწვიეს სახალაოდ დაეწერა და აბდულ-ფაშას გამიართა. ფრკციიდან კენჭის ყრით დათხოვილ იქმნა ზუთი კაცი: დ. ლევი, გოლოზი, პოლოცკევი, რომელიც უზომურ-მემარჯვებულების პარტიაში ჩაესწერნენ და ნოვიკი და ბარანი ჩერკასოვი. ამის შემდეგ გუჩუოვი და რაიზინაგო ძველ თანამდებობაზე დაბრუნდნენ.

სტალინი მისხის კათალიკოსი. 29 მაისს მინისტროსა საბჭოს თავმჯდომარე სავიხიდად ყფიდა კათალიკოსობაზე, მაგრამ კათალიკოსი სახლში არ შესწრებია. სტალინის სავიხიდა პრათი დაუტყვებია.

კურხები სოფლის მსწავლელთა ბისიცი. პეტერბურგის უნივერსიტეტის რექტორმა და მასთან რამდენიმე პროფესორმა შეამდგომლობა აღძრეს მთავრობის წინაშე, რომ ნება დაერთოთ მოაწიერო კურხები სოფლის მსწავლელისთვის, პეტერბურგს გარდა კურხები ვაიმართება იმპერიის სხვა ქალაქებშიც პროფესორთა კომისია ხელს შეუწყობს სოფლის მსწავლელისთვის უფროსი.

სამხედრო სამინისტროს ქონების გავყიდვა. ორი წელიწადია, რაც კომისია დაარსდა სამხედრო სამინისტროს მამულების გასასყიდად. ეს მამულები პეტერბურგშია და ღირს 200 მილიონ მანეთზე მეტი. სამხედრო სამინისტროს უნდა აღებულ იფილი თავის განკარგულებაში ქონების და რაზედაც უნდა იმეზუ მიიხმაროს. ამის წინააღმდეგნი გახდნენ ფინანსთა მინისტრი და სახელმწიფო კანტროლორი. ეს დავა ორი წელიწადია სწარმოებს და კომისიის ვერ მოუხერხებია მამულების გაყიდვა.

დღესასწაულების რიცხვის შემცირება. საბჭოს იმ კომისიისა, რომელიც იხილავს დღესასწაულების რიცხვის შემცირების საკითხს, უთანხმოება მოხდა სასულიერო პირებთან. ამიტომ კომისია-ჯერჯერობით ვერაფერია შეთანხმება ვერ დადგა. საბჭოს წევრებს გადაუწყვეტილია, შემოეშონ და წარადგინონ კონტრ პროექტი. ამ კონტრ-პროექტში ნათქვამია იქნება: დღესასწაულები არ უნდა იქნება, მაგრამ ყველას უფლება აქვს იმუშაოს, თუ კი მოისურვებს კვირა-უქმებში და არავის ენება არ ექნება აუკრძალოს მსურველს მუშაობა.

ახალი სამინისტრო. პეტერბურგში ხმა გავრცელებულა, რომ პრემიერ-მინისტრი სტალინი და მასთან ერთად მინისტრთა მინისტრ სამინისტროდან გადინაო, პრემიერ-მინისტრად ინიშნება ვარშავის გენერალ-გუბერნატორი სტალინი, შინაგან საქმეთა მინისტრად შტრუმიროვი.

ფინლიანდის სიამის აღრეხი.

გაზეთ „სლოვანია“ მოყვანილია ფინლიანდის სიამის აღრეხის პროექტის შინაარსი. დეპუტატის სიტყვით შორის, ჰქვია, რომ უნდა იქნება მთავრობის ზოგიერთი ზომები, ამტკიცებენ, რომ მინისტროს საბჭოს უფლება არა აქვს ფინლიანდის ფინანსიურ საქმეებში ჩარეობა და სხვა. აღრეხი შედეგის სიტყვებით თავადება: „ის რომ ფინლიანდია თავის უფლებებს იცავს, საფუძველს არავის აძლევს იფიქროს, რომ ფინლიანდის რუსეთთან გამოუღა უნდადეს. ფინლიანდის ნება უნდა მიეცეს დიკვის თავის უფლებები და როდესაც ეს მოხდება, მაშინ რუსეთის და ფინლიანდის ურთიერთ დამოკიდებულება გამაგრდება. უამისოდ ფინლიანდის არ შეუძლიან განხილვად და კეთილდღეობას მიახწონის.“

უნიკოს გერმანების ბრძანება. რუსეთის გაზეთების სიტყვით სარატოვის ეპისკოპოს გერმანებმა ბრძანება გამოაუცია, რომლითაც ბლაღოჩინის ეკლესიას თვალყური ადევნონ მღვდლებს. ბლაღოჩინები მოვალენი არიან შტრუმიან ცნობები იმ მღვდლების შესახებ, რომლებიც თავიანთ ცოლებთან არა სცხოვრობენ. ესეთი მღვდლები მოვალენი არიან ან თავიანთ ცოლებს გაეყრინონ, რის გულისთვისაც სასამართლოს უნდა მიმართონ, ან მღვდლობას თავი განაფიონ, რაც ერთვე შემთხვევაში ერთსა და იგივესა ინიშნავს. ე. ი. მღვდლობის ხარისხის დაკარგვას. ამას გარდა ეპისკოპოსი სწერს, რომ მღვდლები რომელსაც სოფლიდან ქალაქებში მიიღან. სასტუმროებში სხვებთან არა უნდა იმყოფებოდნენ, თვალყურს არა ადევნებენ, ამიტომ „ცულ“ ცხოვრებას ატარებენ. ეპისკოპოსი ქალაქის ბლაღოჩინებს ავლებს კვირაში ერთხელ დაიარონ სასტუმროებში და ინახულან სასულიერო პირნი. ბლაღოჩინები მოვალენი არიან, თუ რაზე ცუდი შენიშნეს ეპისკოპოსს აცნობონ.

შიშნოლი პეტერბურგში. პეტერბურგის ქალაქის თვითმართებლობის ერთ კვირის ქალაქის გამგეობაში განცხადება შეუტანია. განცხადებში ნათქვამია, რომ ქალაქის ღარიბ მცხოვრებლებში აუფერული შიშნოლია. მთელი ოჯახები შიშნოლისგან ავად არიან, თუმცა კი მალავენ რომ ეს ავადმყოფობა შიშნოლისგან იყოს გამოწვეული. ბევრად მეტი ოჯახის წევრები „სარიელ ძვალსა“ წარმოადგენენ და სხვა.

ადვისის სამოსწავლო ოლქის მსწავლელთა. ათასი ათას მისოსწავლელის დასწავლა ატყობინებენ: სათათბირო ოლქს მსწავლელთა უნივერსიტეტის პროფესორებს წინააღმდეგა მისცა, წერალებით შემატობინეთ რა და რა პარტიებს მსუთვინოთა.

სახალხო სკოლაში. კიევის სამოსწავლო ოლქის მსწავლელთა სახალხო სკოლების დირექტორებისთვის და ინსპექტორებისთვის მოუწერია, არამც და არამც ენება არავს მისცეს, რომ სახალხო სკოლაში სალიტერატურო დღეები, ან საღამოები, ერთი სიტყვით წარმოდგენები გამართოს. ოლქის მსწავლელი იმით ასაბუთებს ამ ბრძანებას, რომ წარმოდგენები ჰყრენიან სახალხო სკოლების მოწვევეებს ასეთი გასართობებითა. სახალხო სკოლების დანიშნულება არ შეეფერება.

ფინანსთა მინისტრის განკარგულება. ზოგიერთ გაზეთებს სიტყვით ფინანსთა მინისტრს ბრძანება გავცია ტამიგნებში პოლიციელებს ნულარ მიიღებოთ.

არაბიანების „სანიანი“. არაბიანების „სანიანი“ თითქმის ყველა ევროპიელ ენებზეა გადათარგმნილი. ბევრ ალაგას „სანიანი“ აღკრძალეს, ელბა „რეისი“ სიტყვით „სანიანი“ ჰუნგარიის ზოგიერთ ქალაქებშია აუკრძალა და მათ შორის ჰუნგარიის სახალხო ქალაქ ბუდაპეშტშიც „სანიანი“ წინააღმდეგ ამხედრებულან საშუალო და დაბალი სასწავლებლების მასწავლებლები და სამხედრო პირნი.

ახალი სახაქტორილოგია ინსტიტუტი. „რუს“ მოსკოვიდან ატყობინებენ: მენიკოვის თანხმობით განზარაბულია მსკოვში ახალი სახაქტორილოგია ინსტიტუტი დაარსონ. მენიკოვს უნდა აქვს მისთვის ქალაქის თავი და სამხარება უთხოვინა, ამას გარდა მენიკოვი რუსეთის მცხოვრებლებს მოწოდებით მიმართავს.

სახარბაი პოლიციელები. კერჩინ ვაჭრებს ადგილობრივ პოლიციელებთან უნდადობა, პოლიციელები მოსვენების აღარ გვაძლევდნენ. ვაჭრები თავიანთ თხოვნაში სწერენ: უზარმა და რაჯიდან დასწავლული ბოქაშაძე ჩვენი პარტიები არიან. თვითველ მთავანს მოვალენი გართვრთხლევ გადაწყვეტილი ხარჯი ვაძლიათ და რადგან პოლიციელების ძალა არც თუ იხე პატარაა, ამიტომ ჩვენი პოლიცია თითქმის სულ მათ უნდაბათაო. პოლიციელების ვაჭრებისთვის უთქვავს, რომ ამ საქმეს გამოვიძიებთ, მაგრამ....

სიკვდილი დასჯა. სიკვდილით დასჯა გადაწყვეტილი აქვთ: ეპატორინო-სლაგში 6, რევიოში 4, კომპარსკში 4, 4, ხარკოვში 1, მოსკოვში 2, პეტერბურგში 1, ვარშავაში 1, უფაში 2 კაცს; სიკვდილით დასაჯეს: პეტერბურგში 3, მო-

სკოვში 1, უფაში 1, ორნბურგში 2, ოლესში 1, კიევი 1, ვარშავაში 2 კაცი.

ლოპუნიის საქმე. „რეისი“ სიტყვით ემა დადის, რომ ლოპუნიის სასჯელს შეუშუბუქებენ.

უცხოეთი

უფრანსისტების კონგრესი ლონდონში. ამ დღეებში ლონდონში გამართული იყო უფრანსისტების კონგრესი, რომელსაც დელეგატები ინგლისის კოლონიების პრესს წარმომადგენლები. კოლონიებიდან 45 დელეგატი იყო მოსული: ესენი იყვნენ კნალსა, ავსტრალიის, ახალ ზელანდიის, ინდოეთისა და სამხეთ-აფრიკის დელეგატები ინგლისის კოლონიების პრესს წარმომადგენლები. ინგლისურმა პრესამ სადილი გაუმართა უფრანსისტების კონგრესს. სადილის დროს კონგრესმა მისილო დელეგატი მიიღო მეფე ედუარდისა და კოლონიების პირველი მინისტრებისგან და თითონაც გაუგზავნა მ. თ. ს. პასუხი დეპუტატი. სადილს შემდეგ ლორდ როზბერგ სიტყვა წარმოიტყვა ინგლისისა და ევროპის ეტლანდელ პოლიტიკაზე.

ლორდ როზბერგმ ჯერ დახატა იმის სურათი, რასაც მის აზრით, დელეგატები ჰნახვენ ინგლისში. მან გაახსენა დელეგატებს, რომ ინგლისში ყველაფერი ანახლდა თან და თან, ძველი ცვლესები და საბატრები ემსახურებენ განახლებულს სარწმუნოებს, საშუალო საუკუნოების უნივერსიტეტებში აუკვეზულია ახალი მეცნიერება, ფაბრიკები და კანტორები ხსენა მსენე მუშებით და ძველი ნავთსადურები გაქვდილია თან-მედროვე გემებით.

მერე როზბერგმ მომავალზე დაიწყო ლაპარაკი. იგი პრესმისტურად უტყუროს რომაელს. იგი მეგლის კულტურის დაცემას მიიღობოვებოდა და შიშობდა, ვაი თუ გერმანიამ თავის მილიტარიზმით დაამხოს ევროპის სიტყვა.

— ესლა ევროპაში ისეთი სიჩუმი, რომ ბუზის ფრენასაც კი ვაიგებს კაცი, ესლა არავის აქვს საბუთი ომის დაწყებისთვის, მაგრამ ამავე დროს ჯერ ისტორიაში არა ყოფილი ასეთი საშიში და განჭარბებული მხადება საომრად. ჩვენ ვიმყოფებით, ჩვენ რის ხანაში, როდესაც სხელი მგარაღია არ იდგის ბრძოლაში, მაგრამ ხალხი მარცხ არა ნაკლებ მსხვერპლსა სწირავს სამხედრო საქმეს. ვწუხდები სწორედ, როცა მესმის, რომ მარტო ერთი ქვეყანაში (გერმანია) 25 მილიონ გიროვანქას უქაბებენ წლიურ გადასახადებს ახალ სამხედრო ხარჯების განსტუმრებლად. თან გკითხვობ: ბოლო მოელება როდისამ ამ მილიტარიზმს, თუ ევროპა სრულ ჰარზაროსობამდე მიიღწევს. თუ ბოლოს და ბოლოს დატრიალდება საშინელი უბედურება, რომლის შემდეგ მუშები იტყვიან: ჩვენ აღარ გვირდა, ღირსაგის მიესცემთ ასეთ სიგვის ნებას.

ლიან, ბატონებო, უამბით თქვენს ხალხს, თუ რა საშუალო მდგომარეობაში ძველი ევროპა, სიღამდე მიყვანა იგი მილიტარიზმში და რა ბეჯითად და ძლიერად უნდა ცდილობდეს ჩვენი პატარა კუნძული, რომ დაიცვინ თავისი და თქვენი თავისუფლება.

ევნაბე ნინოუპილი ძეგლის ასახება.

„ჯეგლის“ რედაქციამ მიიღო: ქალაქ მერვიდან გრიგოლ ხებენავის-მირე შეგროვილი 98 მან. შემოწმირველია სია:

სამხონ გვეგმი 10 მან., ვიდრე ხანძამი — 5 მან., პარმენ აღზაბიძე — 4 მ.; საი-საი იმან, სიღამდონ ჩხვიძე, ალექსე კაკულია, მუჰან ზურგიაძე, ილიენ მდღღენგვა, სემეანუ ჰეჰელაძე, ერმილი გიორგიანი, ზარბინდ მარანიძე, ყურამან ჰაქანიძე, ურვილდ შეჯია და დილიმონ მუხამი; ორ-ორი მან: ვიდრე გეგელია, ანბაბე თვალთვალი, ვახუშტი მალტი-ნოვი, დიმიტრი კაკულია, მესამიძენ თე-ლია, ივანე ქველიძე, პავლე ქველიძე და ახლან თვალთვალი; თითო მანეთი და 50 კაპ.— ვიდრე ეფრემიძე და ათანახე

საღამოვი; თითო მან.— იაკობი კალანდარიანი; არნაბა ნ. ლუგაძე, დიმიტრი ზაგრაძე, „გრემი“ მარგარიტე, ალექსანდრე მინაი, ლუკა ხანელი, ოქტა-ნონ ანაბეია, ანტონი სერგევი, ლევან ონანაძე, აქხენტი ვა ონანა, იმბან-თან გოგომიძე, დიმიტრი მდინაძე, ტარასი გინაძე, ანტონი კაკულია, ალექსი სკრიპნიკი, ათანახე კახელია, იანოზ სიხაძე, ალექსანდრე ლაპაძე, თეოდოსე კენცაძე, ვახო ნირაქვილი, ვიდრე ვა-მუღლი, ნაგრე ვილგეიანი, ნესტორ შეჯიანი, ხილდრემა ნიგეკაძე, ვიდრე მარნაველიძე, ვარდენა ვიდრეძე, მარკო კავიტიძე და ვასილი კაკაბაძე; თითო-ათი მანეთი — სერველ ნართაია, ილიენ საჩხელიძე, დიმიტრი გოგომიძე და პავლე ილიენიძე.

დავით გამრუა შეიღისაგან 5 მან. 20 კაპ. მემდომირ ვლენი: თითო მანეთი: ბაქო-დან პარიკაშვრთა ამხანაგბა და მარკანტონი გრეგორი; ათ-ათი მანეთი: — ვაგარშაძე, ალ. განრეშვილი, ვ. დი-მიტრიძე, ვ. ძიმიტრიძე, ვახ. გვი-პურაშვილი და დავით მხეიძე; ერთი ათ-ათი — ჩხეილაძე.

ჩვენი აზრს რედაქციიდან ორ-ხელად 67 მან. 7 კ. შემოწმირველ-თა სია უკვე დაბეჭდილია № № 14 და 16.

ქაოთურის კომიტეტის წევრის ბ. სურგულაძისაგან 38 მან. შემოწმირ ვლენთა სია: ვალსტრატე კი-კინაძე — ორი მანეთი, ანდრე გიტიძე, ვანო წყნაძე, ილია აბათიანი, ალექ-სანდრე წყნაძე, ალექსანდრე განუ-კრავა, მ. ი. შინგარია, ნიკოლოზ ლე-ვაჯა, ვიდრე ნეტრავი, მენთოა პოპა-ლიძე, ერმილი გენჯია, ვანო გინდო-ლაძე, ხრეთორა შაროა, ვალერიან ბერძენი, ვანო ნიკაშვილი, ვიწოა ნ. გომეზი ნიშანიძის და ვიდრე ხანინა-ძის კანტონისაგან, ალექსანდრე მარკა-ნაიანი, ალექსანდრე ჩხეიძე, იაკობი ეფრემიძე, ნესტორ აბათიანი, მიხეილ წარბე, ვიპილავ ჩხეიძე, ნიკოლოზ თამბაქუზი და ნიკოლოზ ჩხეიძე — თითო მანეთი, ვალდარ გაბუნია, მესამიძენ ვა-მუღლი, პარმენ ჯაღმელი, სერგეი ან-თიმე, ვახო ნირაქვილი, ხილდრე ილი-ენიძე, ალექსანდრე ნაბუღიაძე, ვიდრე ილიაძე, ზოზან აბაშიძე, ილია ბერძენიძე, ერმილი ვაგანაძე, მი-ხეილ შაჰგარბანი, ნიკოლოზი, ვლ-ლა თაქაიანი, ვიწოლო მამათაძე — თითოვე, ვლადიმერ ქაოთაძე, ილიენ ქაოთაძე, პეტრე მგვიდამიძე, იქელიან განჩხილაძე, ტენენტი ქაოთაძე, ვლად-იმერ ჯაბახიძე, ნესტორ ვიკალიძე და ვიდრე ჩხეიძე — ათ-ათი მანეთი: ერ-მან ბერძენი — თეთრბეგი მარტი, ალექ-სანდრე ლაპაძე 20 კ.

სულ 208 მ. 27 კ. იყი 758 მ. 47 კ. მეს-და 966 მ. 74 კ.

საქსელონი
პირველი კაპიტალიზმის საფუძველია
ლომს. ნავსარდინისა
დაარსებულია 1880 წელს.
(ფორნიციის ძეგლის პირდაპირ)
ყოველ დღე, კვირეებს გარდა
დღითი:
ბ. ა. ნავსარდინი: 11—12 ს. ქირუ-რიული, ვენერიული (სიდილ.) და საშარდ-უ. მ. ჩიქოვანი: 9 ნახ.—10 ს. თვალ-ის, შინაგან და ნერვებისა.
ზ. ა. ნავსარდინი: 10—11 ს. საბუ-ბიო, ქალბისა და ბავშვებისა.
მულიანი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირ-ისა და ყვლისა.
ბ. გ. ავეტისანი: 11—12 ნახ. ს. კა-ნისა, სიდილის, ვენერ. და ქირურგ.
ბ. მ. პუგნიანი: 12—1 ს. შინაგან, ბავშვებისა და ყველისა ატრს.
ბ. ა. კარაბეგანი: 1—1 ნახ. ს. შ. ნავან და საბავშვო.
ბ. გ. ტუბანკიანი: 1 ნახ.—2 საათი საბეიო და ქალბისა.
ს ა ლ ა მ ო თ ი:
ბ. ვ. ვეიხანია-უნელი: 6—6 ნახე-ს. საბეიო, ქალბისა და ბავშვებისა.
ბ. დ. მარტიშვილი: 6—7 ს. შინაგან, ბავშვებისა და ყველების ატრს.
ბრეჯა 50 კაპ. ვარბიებს უფასოდ, ვინ სულაბიები და ვიდრეები შეთანხმ-ვით. სამკურნალო დაიქტობი
მედიც. დოქტორი ბ. ა. ნავსარდინი
(წ.—1—100)

აქიბი მ. ს. ხუნდამი ქეთასს
იღებს მინაგან, ხამრავდ და ქალია სხეულებით ავარმყოფობს, ავრ-თუ შეივლით, ყოველ დღე: დილით 19—4 ს., საღამოთი 6—7 ნახეგან საა-ღვამიძის ქაქა, ბ. N 29 ჩარქვიცხა (წ.—6.—68)

შემთხვევითი
ნიკიბი
2 სათოულიანი სახლი ბანკის ვლათ, შეღავათიან პირებში. ათი ოთახი თავის კუნებით და სარაიებით, ძველი ნაწალადევი, ავსტოლის აულტორის მანობლო-რების გზის ვაღდამა, გროუნენკის შესახვევი, № 4. პირებების გასაგებად მსურველს შე-უძლიან მიმართოს თილი ვანქის ქუჩაზე, სტამბა „სინათლე“-ში. (4—213—4)

სურკამბი
იუნქრის შკოლის სასაფხულო ლაგერის პირდაპირ ისყიდება
ს.უკეთესო სააგარაკო ადგილები. დატოვებულია სასიეროთ მშვე-ნიერი ფიჭვის და მუხის პარკე. ჰავა და ბუნება სუკეთესო. ფა-სები ხელმისაწვდომი: ორი ათაზიდგან ოთხუთხი საყენი. შეიძლება ფულის ნაწილ-ნაწილ გადახდა.
დღესი: სურამში, როსტომ დ. ჩიკვიძის. (10—271—0)

ბორჯომ-აბასთუმანი
ამთი ქუჩა იმით, ვინც აბასთუმანს მიიღან, რომ საღვთო ხადავრ-ზე მიღვარდნით არ ხ მრავალ სხვა და სხვა ძილი: 2, 3 და 4 ადგილას „კალიასკიბო“, ლანდა, 4 და 6 ადგილანი დაბურული ელენი, 2 და 3 ად-გილანი ვარვები, ავრეთვე დიდი მლანგარები ნიფებისთვის. ეტლები მთლი-ვლა სწრაფი და მუხურები. ყოველ დღე ადგი-ადგილით გად-ვათიანი ომინებები. ვინც ქელს დეპუტთ დავაჯავებს, მას მატარებელ მსვლახთანავე ახედავთ გრეს. დაწვინებული ენდოების კაგემა 1 იფელ-სამედი ტფილისში, ბაქს ქ. N 7. ხილი მიღვარდნით საღვთო ხადავრსს (6—1000—3)

ალექსანდრე როსტომის ძე თაგაბაის
გაზაფხის ქ. ქუთაისში.
ზომიერ ფასებში როგორც ნაღვლად, ისე ნსიდაც თავური გადაბ-ლით, ვყიდი საუკეთესო საკერავ და ჩუქის საქსოვ მაშინებს, გრა-მოფონებს და მათ მოწყობილებას.
საქონელს ვეზებლობ საზღვარ-გარეთის საუკეთესო და ბევრჯელ და-ჯილოვებულ ქარხნებიან, მანქანა მალა ხარისხობა და ბევრად უფრო გაუმჯობესებულია „სიხევი“ ნიგერ“-ზე. საქონლის სიკარგეში ვი-ძლვეი ვარანტის ათი წლით უფასო შესწრებით. ქარგავს და ჩუქის მაშინ-ებზე ქსოვას ჩვენ თვითონ ვასწავლით.
ავრეტები გყავს და ჩვენი საქონელი იყიდება შემდეგ ადგილებში: სამე-ტრულია, ხონი, ყვითლა, ქიათურა, ონი, აბაში, სვირი, ბაღდათ, ლან